

Vergaderjaar 1999–2000

22 112

Ontwerprichtlijnen Europese Commissie

Nr. 145

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 14 februari 2000

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb in de eer u hierbij **elf fiches** aan te bieden die werden opgesteld door de Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

- 1) Besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende een communautair samenwerkingskader ter bevordering van **duurzame ontwikkeling in het stedelijk milieu**.
- 2) Mededeling «**Luchtvervoer en milieu**: werken aan een duurzame ontwikkeling».
- 3) Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement «De schepping van een **gemeenschappelijk Europees lucht-ruim**».
- 4) I Voorstel voor een verordening van de Raad houdende zesde aanpassing van de **steunregeling voor katoen** die bij het aan de akte van toetreding van Griekenland gehechte protocol nr 4 is ingesteld;
II Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de steun voor de katoenproductie.
- 5) Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake **ongewenste stoffen en producten in diervoeding**.
- 6) **Manual** of procedural rules on service, supply and works contracts concluded within the framework of **Community cooperation for third countries**.
- 7) e-Europe: **een informatiemaatschappij voor iedereen**.
- 8) Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot instelling van een algemeen kader voor **gelijke behandeling in werkgelegenheid en beroep**.
- 9) Voorstel voor een richtlijn van de Raad houdende tenuitvoerlegging van het beginsel van **gelijke behandeling van persoon ongeacht ras of etnische afstamming**.

10) Actieprogramma van Gemeenschap ter **bestrijding van discriminatie** 2001–2006.

11) Witboek over **Voedselveiligheid**.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
D. A. Benschop

Fiche 1 (duurzame ontwikkeling stedelijk milieu)

Titel: Besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende een communautair samenwerkingskader ter bevordering van duurzame ontwikkeling in het stedelijk milieu

*Nummer van het Commissiedocument:
Eerstverantwoordelijke ministerie:*

COM(99)557 def
BZK, i.o.m. VROM,
V&W

*Behandelingstraject in Brussel:
Raadswerkgroep Milieu; 15/16 april Milieuraad*

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):
2,9 miljoen Euro
2,9 miljoen Euro
2,7 miljoen Euro
3,9 miljoen Euro
Totaal: 12,4 miljoen Euro

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De verontreiniging van het milieu in de steden, waarin ongeveer 80% van de Europese bevolking leeft, is een fundamenteel probleem met zowel Europese als wereldwijde gevolgen. De problemen in het stedelijk milieu worden gekenmerkt door talrijke dwarsverbindingen zoals de groeiende omvang van de steden, tekort aan groene ruimten, verkeersemissies etc. Om aan deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden heeft de Commissie in het rapport over duurzame stedelijk ontwikkeling en de mededeling «Actiekader voor duurzame stedelijk ontwikkeling in de Europese Unie» een eerste inventarisatie gemaakt van een aantal tekortkomingen in de tenuitvoerlegging van communautaire milieuwetgeving op lokaal niveau. Om de tenuitvoerlegging op lokaal stedelijk niveau van de communautaire wetgeving op milieugebied te bevorderen wordt met dit voorstel een communautair samenwerkingskader opgesteld. De partners binnen dit samenwerkingskader zijn de Europese Commissie, de lokale overheden alsmede de Europese stedelijke netwerken. Het besluit is gericht op financiële steun op de volgende terreinen:

- voorlichting over duurzame stedelijke ontwikkeling en de lokale Agenda 21, met inbegrip van de ontwikkeling en verspreiding van goede praktijken.
- samenwerking op Europees niveau tussen de bij de duurzame stedelijk ontwikkeling en de lokale Agenda 21 betrokken partners.
- begeleidende maatregelen, zoals het analyseren en volgen van werkzaamheden op het gebied van duurzame stedelijke ontwikkeling.

Achterliggende beleidsdoelstellingen richten zich op het beter informeren van plaatselijke overheden en andere stedelijke betrokkenen, creëren van partnerschappen, bevorderen van beleidsintegratie en synergie binnen en tussen bestuursniveaus, bevorderen van innovatieve benaderingen en in kaart brengen van de complete stedelijke problematiek.

Rechtsgrondslag: Artikel 175 lid 1

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Subsidiariteitstoets is positief. Het besluit beoogt de in de lidstaten ontplooid acties gericht op duurzame stedelijke ontwikkeling aan te vullen met de opzet van een samenwerkingskader ter bevordering van uitwisseling, uitwerking en toepassing van goede praktijken, voorlichting over duurzame stedelijk ontwikkeling en begeleidende maatregelen op het terrein van onderzoek.

Proportionaliteitstoets is positief gelet op de beperkte omvang van het budget en de ruimte voor nationale beleidsontwikkeling.

Nederlandse belangen:

Het besluit kan bijdragen tot een verdere totstandkoming van een integrale benadering van duurzame stedelijke ontwikkeling in Europa zowel op beleidsinhoudelijk vlak als op bestuurlijk vlak. Tevens zal er gerichtere informatie over duurzame stedelijke problematiek beschikbaar komen en wordt de tenuitvoerlegging van communautaire milieuwetgeving op lokaal niveau bevorderd.

Mede in relatie tot de mededeling van de Commissie «Actiekader voor duurzame stedelijke ontwikkeling in de Europese Unie» (zoals besproken op het URBAN forum op 26 november), de conclusies van de informele ministersbijeenkomst voor ministers verantwoordelijk voor stedelijk beleid op 4 oktober 1999 te Tampere en het vijfde milieuactieprogramma, wordt met dit samenwerkingskader aangezet tot een actievere benadering van alle betrokken partners alsmede de bewustwording van alle partijen. Wel wordt gepleit voor een goede afstemming van soortgelijke initiatieven binnen de Commissie tussen DG Milieu, DG Regionaal beleid en DG Transport.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (IPO/VNG):

N.v.t.

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

Raadplegingsprocedure

Fiche 2 (luchtvervoer en milieu)

Titel: Mededeling «Luchtvervoer en milieu: werken aan een duurzame ontwikkeling»

Nummer van het Commissiedocument:

COM(99)64

Eerstverantwoordelijke ministerie:

V&W i.o.m. VROM

Behandelingstraject in Brussel:

Gestreefd wordt naar aanvaarding van Raadsconclusies in de Transportraad van maart 2000. Behandeling in de Raadswerkgroep Vervoersvraagstukken is in januari begonnen.

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar): geen

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

In deze mededeling geeft de Commissie aan op welke gebieden men de komende 5 jaar actie wil ondernemen ten aanzien van het thema luchtvaart en milieu. Gewezen wordt op de noodzaak, mede op basis van het Verdrag van Amsterdam, om milieu in het sectoriële beleid in te bouwen ter bevordering van duurzame ontwikkeling. Belangrijkste genoemde gebieden zijn:

- aanscherping van de geluidstandaard en uitfasering van de meest lawaaiige vliegtuigen. Daarbij gaat het in het bijzonder om het vaststellen van een hoofdstuk 4 geluidstandaard en de uitfasering van de meest lawaaiige hoofdstuk 3 toestellen. (de Commissie gaat niet in op de huidige discussie over *hush-kits*, waarbij in feite sprake is van de uitfasering van bepaalde hoofdstuk vliegtuigen). De Commissie wil Europese eisen voorbereiden, wanneer in 2001 in ICAO-verband onvoldoende resultaat wordt geboekt,
- emissie-eisen (huidige normen hebben alleen betrekking op de emis-

sies tijdens start en landing; er zou ook rekening moeten worden gehouden met uitstoot tijdens de vlucht; verder wordt de uitstoot van CO₂ tot nu toe niet meegenomen in de normering),

- gebruik van economische instrumenten zoals emissieheffingen. De Commissie concludeert op basis van onderzoek dat de invoering van een accijns op kerosine in verband met de internationale verdragen niet haalbaar is; de invoering van een emissieheffing zou echter een goed alternatief kunnen vormen. De Commissie denkt daarbij met name aan een heffing op basis van de gevlogen afstand en de vliegtuigmotorkarakteristieken, te ontvangen via Eurocontrol. Ook op dit punt wil de Commissie op Europees niveau maatregelen nemen, wanneer ICAO in 2001 niet tot bevredigende afspraken komt,
- maatregelen op luchthavenniveau zoals gemeenschappelijke geluidsclassificatie en de harmonisatie van berekenings- en meetmethoden en de mogelijkheid van speciale maatregelen voor geluidsgevoelige luchthavens.

Daarnaast is er aandacht voor substitutie door andere vervoerwijzen en de bevordering van technologische ontwikkelingen (onderzoek en ontwikkeling).

Subsidiariteittoets, proportionaliteittoets, deregulering:

Positief. De problematiek vraagt om een internationale aanpak. Sommige acties zijn in eerste instantie na te streven in mondiaal kader (ICAO), zoals door de Commissie wordt erkend. Dat geldt bijvoorbeeld voor nieuwe geluidstandaards en de uitfasering van lawaaiige vliegtuigen. Nederland steunt de Commissie in haar standpunt dat EU regels overwogen moeten worden wanneer in ICAO onvoldoende resultaat wordt geboekt. Ten aanzien van luchthavengebonden maatregelen geldt dat gezien de per lidstaat en per luchthaven verschillende omstandigheden op grond van het subsidiariteitsprincipe de mogelijkheden voor EU maatregelen beperkt zijn.

Nederlandse belangen:

Nederland hecht groot belang aan de mededeling, waarbij de volgende zaken als belangrijkste punten worden gezien, mede vanwege de geluidsproblemen rond vooral Schiphol:

- totstandkoming van een nieuw hoofdstuk 4 geluidstandaard met uitfasering van de meest lawaaiige hoofdstuk 3 vliegtuigen (de aanduidingen verwijzen naar geluidscertificeringsnormen volgens het Verdrag van Chicago; de huidige normen, voor het laatst herzien in 1977, weerspiegelen niet langer de hedendaagse technologie op het gebied van vliegtuigmotoren en vliegtuigontwerp), en
- het gebruik van luchthavengebonden maatregelen, zoals het bezien van de mogelijkheid om geluid als criterium bij slotallocatie toe te passen (prikkel voor het gebruik van stille vliegtuigen).

Daarnaast worden marktconforme maatregelen, zoals emissieheffingen, door Nederland van belang geacht om de emissies van de luchtvaart te reduceren c.q. te limiteren. Voor Nederland is het van belang dat het behandelingstraject in Brussel leidt tot concrete *follow up* van de door de Commissie gedane voorstellen.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG):

De mededeling bevat nog geen concrete voorstellen; consequenties van eventuele regelgeving zijn derhalve in dit stadium nog niet aan te geven.

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

Er is geen rol voor het EP voorzien; het betreft een mededeling van de Commissie.

Fiche 3: Gemeenschappelijk Europees luchtruim

Titel: Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement «De schepping van een gemeenschappelijk Europees luchtruim»

*Nummer van het Commissiedocument:
Eerstverantwoordelijke ministerie:*

COM(99)614
V&W i.o.m. DEF, BZ,
VROM, EZ

Behandelingstraject in Brussel:

De Commissie heeft een werkgroep op hoog niveau opgericht om de ideeën uit de mededeling uit te werken. Deze werkgroep zal rapporteren aan de Transportraad van juni 2000. De werkgroep staat onder voorzitterschap van de Commissaris voor Transport.

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):
geen

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De Europese Commissie gaat in haar Mededeling van december 1999 inzake de problematiek rondom de vertragingen in het Europese luchtruim uit van een aanpak voor de (zeer) korte termijn en een aanpak voor de langere termijn. De Mededeling is tot stand gekomen met grote inbreng van met name IATA (*International Air Transport Association*) en CANSO (*Civil Air Navigation Services*, een samenwerkingsverband van voornamelijk geprivatiseerde/verzelfstandigde luchtverkeersleidingsorganisaties).

Op korte termijn dringt de Commissie aan op uitvoering van de noodzakelijke operationeel-technische maatregelen door Eurocontrol. Om te voorkomen dat zich in de komende zomer van 2000 opnieuw ernstige vertragingen in de lucht voordoen zoals het geval was in 1998 en 1999, moet Eurocontrol een coördinatiestructuur opzetten met alle betrokken partijen. Daarnaast moet Eurocontrol alternatieve routes ontwikkelen voor crisis situaties en noodplannen opstellen om aan crises (onvoorziene situaties, zoals de Kosovo-crisis) het hoofd te kunnen bieden.

Wat betreft de langere termijn is de Commissie van mening dat technische en operationele maatregelen niet langer voldoende zijn en dat structurele acties moeten worden ondernomen om het probleem van de vertragingen en de congestie in het Europese luchtruim op te lossen. De hervorming van het *air traffic management* heeft voorrang. Een collectief beheer van het Europese luchtruim moet worden gerealiseerd, met als argument dat Europa niet de grenzen in de lucht kan handhaven, daar waar deze op de grond niet langer bestaan. Dit collectief beheer moet het mogelijk maken dat sectoren worden onderverdeeld en routes worden vastgesteld, ongeacht de nationale grenzen. Hierbij moet ook de huidige indeling van het luchtruim tussen civiel en militair luchtverkeer rekening gaan houden met de «geopolitieke» realiteit en onderdeel worden van een consistent en efficiënt raamwerk.

Een *high level group* is opgericht die onder voorzitterschap van de Commissaris van Transport binnen zes maanden met een actie plan zal komen. De lidstaten zijn uitgenodigd om zowel civiele als militaire vertegenwoordigers te sturen. De *high level group* zal zich in den brede met de verdragingsproblematiek bezighouden. Inmiddels hebben de civiele en militaire autoriteiten op 27 januari 2000 aan de eerste bijeenkomst van de *high level group* deelgenomen. Aan de hand van een agenda en *terms of reference* zijn diverse werkgroepen ingesteld.

Tegelijkertijd zal de Commissie een diepgaande dialoog aangaan met de belangrijkste gebruikers van het luchtruimbeheersysteem.

De Commissie is van mening dat een en ander niet zozeer betekent een ondermijning van Eurocontrol als wel een benadrukking van de complementariteit tussen de politieke doelstellingen van de Gemeenschap en de specifieke verantwoordelijkheden van Eurocontrol.

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Positief. Nederland is van mening dat de aanpak van de vertragsproblematiek in Europa vraagt om een nieuw luchtverkeersleidingsconcept, waarvoor naast invoering van vele verbeteringen op technisch-operationeel niveau, vergaande institutionele maatregelen noodzakelijk zijn. Vanwege het grensoverschrijdend aspect verbonden aan het scheppen van het Europees luchtruim als één geheel, wordt de inzet van de Gemeenschap terzake van de vertragsproblematiek als positief ervaren.

Nederlandse belangen:

Nederland heeft met een belangrijke luchtvaartsector en de *Mainport* Schiphol een groot belang bij een efficiënte en veilige luchtverkeersleiding. De laatste jaren heeft de luchtvaart te maken met een sterk groeiende vertragsproblematiek die zowel vanwege milieu, veiligheid en economische redenen onaanvaardbaar is.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG):

Nederland heeft reeds haar luchtverkeersleidingsorganisatie verzelfstandigd (externe verzelfstandiging) en daarmee een scheiding aangebracht tussen regelgeving (beleid) en uitvoering. Daarnaast heeft Nederland met behulp van het systeem van flexibel gebruik van het luchtruim voor civiele en militaire operaties goede resultaten geboekt wat betreft het efficiënte gebruik van het nationale luchtruim. Echter, de problematiek vraagt om een grensoverschrijdende benadering. Aansturing van de implementatie van het systeem van het flexibel gebruik van het luchtruim door Eurocontrol zal grote voordelen bieden.

Voorgestelde implementatietermijn (evt. commentaar haalbaarheid):

Voor de korte termijn wordt gedacht om binnen Eurocontrol voor het zomerseizoen een aantal noodmaatregelen af te spreken. De in de mededeling aangekondigde maatregelen van meer structurele aard zullen veelal enkele jaren voorbereidingstijd vergen.

Verdere afspraken w.o. zonodig te volgen procedure en toetsen voorgenomen regelgeving:

Geen

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

Er is geen rol voor het EP voorzien; het betreft een mededeling van de Commissie

Fiche 4: Steunregeling katoen

Titel: I Voorstel voor een verordening van de Raad houdende zesde aanpassing van de steunregeling voor katoen die bij het aan de akte van toetreding van Griekenland gehechte protocol nr. 4 is ingesteld;

II Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de steun voor de katoenproductie.

Nummer van het Commissiedocument: COM(1999) 492 def.
Eerstverantwoordelijke ministerie: LNV i.o.m. BZ, FIN, OS, EZ

Behandelingstraject in Brussel:

De voorstellen zijn in de landbouwraad van december 1999 gepresenteerd en zullen ook in de landbouwraad worden afgehandeld.

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):

Voor de periode 2001–2004: 770 Meuro per jaar.

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Om alle vereiste toepassingsmaatregelen voor de toekenning van steun aan katoenproductie en -verwerking in één wetstekst onder te brengen, worden deze uit Protocol 4 bij het toetredingsverdrag van Griekenland geschrapt (voorstel I) en opgenomen in één Raadsverordening (voorstel II).

De gemeenschappelijke marktordening (GMO) voor Katoen kent een Maximum Gegarandeerde Hoeveelheid (MGH) waarvoor steun wordt betaald. Deze MGH bedraagt 1 031 000 ton en is verdeeld in twee Nationale Gegarandeerde Hoeveelheden (NGH), te weten 782 000 ton voor Griekenland en 249 000 ton voor Spanje. De overige lidstaten hebben allemaal een NGH van 1,500 ton. Onder het huidige regime wordt bij overschrijding van de MGH gekeken welke Lidstaat zijn NGH heeft overschreden en wordt het percentage van de overschrijding van de NGH berekend. Op basis hiervan wordt een korting toegepast op de streefprijs voor katoen. Deze prijs is het uitgangspunt voor de berekening van de steun. De steun dekt namelijk het verschil tussen de streefprijs en de door de Commissie geconstateerde wereldmarktprijs voor katoen. Bij overschrijding van de MGH wordt thans de streefprijs met 50% van het overschrijdingspercentage gekort. Dus 20% overschrijding heeft een daling van 10% van de streefprijs tot gevolg, waardoor de uit te betalen steun ook lager wordt.

Het voorstel van de Commissie behelst een verhoging van de korting op de streefprijs. Omdat jaar op jaar de MGH wordt overschreden en omdat de wereldmarktprijs voor katoen de laatste tijd laag is, worden de budgettaire lasten voor de EU steeds groter. Met dit voorstel wil men de lasten beperken. Concreet houdt dit in dat de Commissie in de toekomst de streefprijs wil verlagen met 60% i.p.v. 50% van het overschrijdingspercentage. Dus bij een overschrijding van 20% wordt de streefprijs verlaagd met 12%.

In de Marktordening wordt zowel een «streefprijs» als een «minimumprijs» gehanteerd. Op basis van het verschil tussen de «streefprijs» en de wereldmarktprijs wordt de productiesteun voor onbewerkte katoen vastgesteld en betaald aan de verwerkers (de streefprijs is dus slechts een rekenfactor). De «minimumprijs» is de prijs die door de verwerkers moet worden betaald aan de boeren. Er bestaat een verhouding tussen de twee prijzen: de minimumprijs ligt 5% lager dan de streefprijs. Een verlaging van de streefprijs leidt dus tot een proportionele verlaging van de minimumprijs die de boeren ontvangen.

Rechtsbasis van het voorstel:

Als rechtsbasis worden het EG en het aan de akte van Griekenland gehechte Protocol nr. 4 betreffende katoen genoemd.

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Alle overwegend positief; de EU heeft exclusieve bevoegdheid markt-orderingmaatregelen te treffen in deze sector. De voorgestelde maatregel is proportioneel aan het gestelde doel en leidt niet tot overregulering.

Nederlandse belangen:

Nederland heeft met name belang bij het beheersen van de EU-uitgaven in deze sector.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG):

geen

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

Raadpleging

Fiche 5 (Ongewenste stoffen en producten in diervoeding)

Titel: Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake ongewenste stoffen en producten in diervoeding

Nummer van het Commissiedocument:

COM(1999) 654 def.

Eerstverantwoordelijke ministerie:

LNV i.o.m. VWS, EZ,
BZ

Behandelingstraject in Brussel:

Dit voorstel is op 24.1.00 behandeld in de raads werkgroep diervoeders, besluitvorming zal in de Landbouwwraad plaats vinden.

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):

geen

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De huidige wetgeving inzake ongewenste stoffen in diervoeding (Richtlijn 74/63/EEG, gecodificeerd in Richtlijn 1999/29/EG) staat het verdunnen toe van diervoeders die een te hoog gehalte ongewenste stoffen bevatten met niet of minder verontreinigde diervoeders, om zo onder het maximumgehalte te blijven.

N.a.v. de dioxinecrisis in 1999 bleek dat de EG-wetgeving voor voeder-middelen de veiligheid van de voedselketen niet voldoende garanderen. De Landbouwwraad van juni 1999 verzocht de Commissie daarom zich te beraden op eventueel noodzakelijke wijzigingen van de diervoeder-voorschriften. Het voorliggende voorstel past in het kader van het werk-programma dat de Commissie in antwoord daarop in de Landbouwwraad van juli 1999 aankondigde.

Aangezien met dit voorstel verschillende belangrijke wijzigingen worden aangebracht in RL 1999/29/EG, komt deze Richtlijn omwille van duidelijkheid in de plaats van RL 1999/29/EG.

Het voorstel bevat de volgende onderdelen:

- de Richtlijn gaat ook voor ongewenste stoffen en producten in toevoegingsmiddelen gelden;
- het maximumgehalte voor enkele ongewenste stoffen en producten in voedermiddelen wordt aangescherpt;
- het verdunnen (wegmengen) van voedermiddelen die niet voldoen aan de vereisten inzake het maximumgehalte voor ongewenste stoffen en producten is niet meer toegestaan;
- voor ongewenste stoffen en producten kan een actiedrempel worden

vastgesteld. Dit houdt in dat er een gehalte wordt vastgesteld dat lager ligt dan het maximumgehalte. Wanneer deze actiedrempel wordt overschreden, moet door de autoriteiten worden onderzocht wat de oorzaak van de verontreiniging is en welke maatregelen genomen dienen te worden om de bron van de verontreiniging weg te nemen of te beperken;

- de regelgevingsprocedure in deze Richtlijn wordt aangepast aan het nieuwe comitologiebesluit van juni 1999, en de bepalingen uit dit besluit inzake informatievoorziening aan en toetsingsrecht van het Europees Parlement. De grootste verandering in de regelgevingsprocedure is dat bij negatief advies van het comité, en indien het voorstel dus naar de Raad gaat, de Raad een gekwalificeerde meerderheid nodig heeft om het voorstel tegen te houden (voorheen was een eenvoudige meerderheid voldoende). De informatievoorziening houdt in dat het EP agenda's, uitslagen van stemmingen, beknopte verslagen en ontwerpmaatregelen ontvangt. Het toetsingsrecht houdt in dat het EP kan aangeven of een ontwerpmaatregel de uitvoeringsbevoegdheden van de Commissie overschrijdt. De Commissie dient rekening te houden met dit advies en het ontwerp opnieuw te behandelen.

Rechtsbasis van het voorstel:

Artikel 152 EG Verdrag (volksgezondheid).

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Positief. Het is wenselijk dat, voor een eenduidige benadering van volksgezondheidsaspecten en ter voorkoming van concurrentiedistorsie, deze materie op Gemeenschapsniveau wordt geregeld. Hiervoor is passende aanvullende Gemeenschapswetgeving nodig hetgeen met dit voorstel wordt bereikt.

Nederlandse belangen:

Nederland heeft belang bij aanscherping van de eisen aan diervoeders die de volksgezondheid beter beschermen.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG):

Vooralsnog te implementeren door het Productschap Diervoeding, door middel van (aanpassing van) een Productschapverordening.

Rol EP in de besluitvormingsprocedure: Co-decisie.

Fiche 6 (Manual aanbestedingen – samenwerking derde landen)

Titel: Manual of procedural rules on service, supply and works contracts concluded within the framework of Community cooperation for third countries

Nummer van het Commissiedocument:

SEC(1999) 1801 final

Eerstverantwoordelijke ministerie:

n.v.t. (Intern
Commissie-
document).

Behandelingstraject in Brussel:

Het betreft een intern Commissie-document.

Consequenties voor EG-begroting in EURO:

nihil

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel

Het Commissie-besluit is gericht op vereenvoudiging, harmonisering en vergroting van de transparantie van aanbestedingsprocedures op het terrein van externe betrekkingen. Voorheen werden 40 verschillende aanbestedingsprocedures gebruikt binnen het raamwerk van de externe hulpprogramma's (Phare, Tacis, Obnova, Meda, ALA, EOF etc.). Deze zullen vanaf begin 2000 geleidelijk worden vervangen door 8 vereenvoudigde procedures voor de aanbesteding van diensten, leveranties en werken en van toepassing zijn op alle door de EU-gefinancierde contracten buiten de EU. De transparantie zal aanzienlijk worden verbeterd door middel van publicatie van de nieuwe procedurebundel en de verscheidene stadia van de aanbestedingsprocedures op het internet; deze informatie zal zo eenvoudig toegankelijk zijn voor bedrijven en het algemene publiek. Dit Commissie-besluit vormt een integraal onderdeel van de lopende hervormingen en modernisering van de procedures en werkmethode van de Commissie en is een reactie op de aanbevelingen in het tweede Rapport van Wijzen (september 1999).

De adoptie van de 8 vereenvoudigde procedures zal het implementatieproces van de externe hulpprojecten versnellen en aldus ten goede komen aan zowel de bedrijven die werken, goederen en diensten leveren als aan de hulpontvangende landen. De Gemeenschappelijke Dienst voor Externe Betrekkingen (SCR) van de Commissie beheert een jaarlijks budget van ongeveer acht miljard EURO, waarvan ruim de helft via zo'n 2 000 aanbestedingen wordt gealloceerd.

Het Commissie-besluit is gebaseerd op vijf hoofdbeginselen:

- *Vereenvoudiging*: In plaats van ruim 40 procedures voorziet de nieuwe Procedurebundel in slechts 8 procedures (2 voor dienstencontracten, 3 voor leverantie-contracten en 3 voor werkcontracten) en zal ook meer inzicht bieden in de verschillen tussen de onderscheiden procedures.
- *Harmonisering*: De doelstelling is de geleidelijke toepassing van deze procedures op alle contracten gegund onder het EC Financiële Reglement (titel IX) alsook het Europees Ontwikkelingsfonds wereldwijd, zodra de juridische bepalingen op bepaalde terreinen zijn geamendeerd.
- *Transparantie*: Bedrijven zullen dezelfde informatie kunnen vinden in het Officiële Publikatieblad van de EG en op het internet, ongeacht het type contract en gedurende alle stadia van het gunningsproces. Zij zullen ook systematisch worden geïnformeerd over hun eigen resultaten en de resultaten van het gegunde contract.
- *Meer kwaliteit*: De weging van de technische kwaliteit van de offertes is verzaaid ter vermindering van een negatieve impact van besparingen op de uiteindelijke kwaliteit en resultaat van externe hulpprojecten met een dienstencomponent.
- *EG Richtlijnen openbare aanbestedingen*: De nieuwe Procedurebundel is gebaseerd op de basis-principes en essentiële bepalingen van de EG Richtlijnen, met inachtneming van het specifieke karakter van de externe hulpprogramma's.

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Het betreft een intern Commissie-document dat de werkwijze van de Commissie en derde landen reguleert.

Nederlandse belangen:

Vereenvoudiging, harmonisering, transparantie en objectivering zijn van evident belang voor Nederlandse bedrijven en instellingen die aanbesteden in het kader van externe EU-hulpprogramma's en zullen kunnen bijdragen aan de door NL voorgestane wereldwijde ontbinding van hulp. De nieuwe weging van de offertes waarbij de technische offerte zwaarder

is gaan wegen ten opzichte van de prijsofferte, is m.n. van belang voor Nederlandse dienstverleners die in verhouding tot concurrenten in de Zuid-Europese lidstaten relatief duur zijn.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (IPO/VNG):

n.v.t.

Er is geen sprake van een implementatietermijn voor de lidstaten. De Commissie zal deze interne regeling m.i.v. 1 januari 2000 in drie fases implementeren.

- **Fase 1:** Management-maatregelen van de procedurebundel zullen worden gehanteerd bij de onderhandelingen over nieuwe financieringsovereenkomsten en/of contracten, met uitzondering van specifieke regelingen in de programma-specifieke verordeningen.
- **Fase 2:** Indien specifieke bepalingen zijn opgenomen in de juridische bases van bepaalde programma's, dan zal de Commissie veranderingen voorstellen op het moment dat een nieuwe verordening of een herziening van een bestaande verordening aan de orde is. De nieuwe aanbestedingsprocedures zullen in post-Lomé kader worden gepresenteerd aan de ACS-staten en in overleg met hen toepasbaar worden verklaard op aanbestedingen binnen het Europees Ontwikkelingsfonds.
- **Fase 3:** Medio 2000 zal de Commissie in het kader van de herziening van Titel IX van het Financiële Reglement een voorstel aannemen dat de basis-beginselen van aanbestedingen in het kader van Externe Betrekkingen zal reguleren. Daarbij moet men denken aan beginselen als anti-corruptie, beroepsprocedures etc.

Kortom, momenteel geldt dat de nieuwe procedures *integraal* van toepassing zijn op aanbestedingen in het kader van ALA, MEDA, Phare en de budgetlijnen die beheerd worden door DG Ontwikkeling. Wat OBNOVA betreft zijn de nieuwe procedures voorlopig alleen van toepassing op de gebiedsdelen buiten Kosovo. Voor de overige hulpprogramma's (TACIS en EOF) is slechts een deel van de nieuwe procedures m.i.v. januari toepasbaar; voor integrale toepassing is een amendering van de juridische bases noodzakelijk.

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

geen rol voor het EP

Fiche 7 (Informatiemaatschappij)

Titel: e-Europe: een informatiemaatschappij voor iedereen

Nummer van het Commissie-document:

COM(1999)687 def.

Eerstverantwoordelijke ministerie:

EZ i.o.m. JUS,V&W,
OCW, VWS, SZW,
FIN, BZK, LNV en BZ

Behandelingstraject in Brussel:

Dit actieplan dient ter voorbereiding van de speciale Europese Raad in Lissabon op 23/24 maart a.s. Deze Top zal uiteindelijk op voorstel van het Voorzitterschap beslissen over de verdere behandeling van dit voorstel.

Consequenties voor EG-begroting in EURO per jaar:

nog geen budgettaire consequenties voorzien

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De Commissie zet in de mededeling kort uiteen welke activiteiten zij in de komende periode wil ontwikkelen met het oog op verdere verwezenlijking

van de informatiemaatschappij. In veel gevallen borduurt zij daarmee voort op reeds bestaande initiatieven en geeft deze nog eens overzichtelijk weer in de vorm van een actieplan. Ook worden er in sommige gevallen nieuwe impulsen gegeven. Het actieplan behelst een drietal hoofddoelstellingen:

- het bevorderen van de toegang tot internet;
- het verbeteren van computervaardigheden en het cultiveren van een informatietechnologie-vriendelijke ondernemerscultuur met bijbehorende financieringsmechanismen voor innovatieve technologieën;
- het voorkomen van sociale uitsluiting.

Het actieplan voorziet in verwezenlijking van voorgaande doelstellingen door uitvoering tien prioritaire activiteiten. Deze activiteiten zijn:

- De Europese jeugd, voornamelijk via onderwijs, in het Digitale tijdperk binnenbrengen
- Goedkoper toegang tot het Internet
- Versnellen van de ontwikkeling *electronic commerce*
- Snel Internet voor onderzoekers en studenten
- *Smart cards* voor veilig elektronische toegang
- Risicokapitaal voor hoogwaardig technologische MKB
- *e-deelname* voor de gehandicapten
- Gezondheidszorg en internet
- Intelligent transport
- Overheid *online*

Per actie stelt de Commissie duidelijke doelstellingen die binnen een duidelijke termijn (variërend van voor eind 2000 tot voor eind 2004) gerealiseerd moeten zijn. Voor het merendeel van de activiteiten wordt vooral gekeken naar wat Lidstaten hieraan zelf zouden kunnen doen. Op een aantal andere terreinen zijn vanwege de Europese dimensie, Europese initiatieven noodzakelijk, bijvoorbeeld waar het gaat om finalisering van de richtlijn e-commerce en voorstellen van de Commissie om het juridisch kader voor overheidsopdrachten zodanig te wijzigen dat gebruik van elektronische hulpmiddelen is toegestaan.

Rechtsbasis van het voorstel:

n.v.t., betreft een mededeling van de Commissie

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Subsidiariteit: positief. Voor het grootste deel van de acties wordt de verantwoordelijkheid bij de lidstaten gelegd. Op een aantal terreinen echter is Europese samenwerking noodzakelijk voor het realiseren van de geformuleerde doelstellingen. De mededeling bepleit in die gevallen samenwerking tussen lidstaten en Commissie. Er is sprake van een juiste balans: nationale actie, tenzij de doelstellingen beter kunnen worden behaald door samenwerking op Europees niveau.

Proportionaliteit: positief. Uit de mededeling lijken geen geheel nieuwe wetgevingsinitiatieven te vloeien. Het is veeleer de bedoeling dat Commissie en Lidstaten d.m.v. «*peer review*» en «*peer pressure*» worden aangespoord de doelstellingen te verwezenlijken.

(De)regulering: N.v.t. Het voorstel sluit aan op een aantal lopende beleidsinitiatieven en voorziet niet in autonome regulering dan wel deregulering.

Nederlandse belangen

De onderwerpen die de Commissie aanroert zijn binnen het Nederlandse beleid voornamelijk vastgelegd in de Kabinetsnota de Digitale Delta. Daarnaast zijn er enkele beleidsterreinen die specifiek vanuit de ICT invalshoek actief worden benaderd (bijv. gezondheidszorg). Een goede en snelle ontwikkeling naar de informatiemaatschappij is een onderwerp dat zowel nationaal als Europees terecht hoog op de agenda staat. Nederland is van

mening dat de mededeling goede aanknopingspunten biedt voor het stimuleren van deze ontwikkeling.

Consequenties voor de nationale regelgeving en beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG):

Vooralsnog n.v.t.

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

Niet voorzien, het gaat om een mededeling van de Commissie

Fiche 8 (RI gelijke behandeling werk)

Titel: Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in werkgelegenheid en beroep.

Nummer van het Commissiedocument:

Com (1999) 565 def.

Eerstverantwoordelijke ministerie:

SZW i.s.m. BZK,
i.o.m. BZ, JUS, VWS,
OCW, FIN, EZ

Behandelingstraject in Brussel: Via Raadswerkgroep Sociale Vraagstukken en Sociale Raad.

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):

geen

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De Commissie heeft op 25 november 1999 een drietal voorstellen vastgesteld ter implementatie van artikel 13 VEG: de onderhavige richtlijn, een specifieke richtlijn gericht op gelijke behandeling ongeacht ras of etnische afkomst en een ondersteunend actieprogramma ter bestrijding van discriminatie in het algemeen. Het onderhavige voorstel betreft een algemene richtlijn over gelijke behandeling van personen op het werk die betrekking heeft op in artikel 13 genoemde discriminatiegronden met uitzondering van geslacht, te weten: ras of etnische herkomst, geloof of levensbeschouwing, handicap, leeftijd en seksuele geaardheid. De grond «geslacht» is niet opgenomen omdat hiervoor al geruime tijd communautaire regels bestaan.

De lidstaten moeten op grond van deze richtlijn het beginsel van gelijke behandeling effectueren door o.m. te voorzien in rechtsmiddelen voor benadeelden, omkering bewijslast, bescherming tegen represailles en zorgen voor bekendheid van anti-discriminatieregels en in het stimuleren van de sociale dialoog. Aan de lidstaten wordt de vrijheid gelaten om positieve actie-maatregelen te nemen.

Subsidiariteitstoets, proportionaliteitstoets, deregulering:

Subsidiariteits- en proportionaliteitstoets: positief; alle (huidige) lidstaten kennen anti-discriminatie wetgeving, doch toepassingsfeer, inhoud en mogelijkheden lopen nationaal uiteen. De voorgestelde richtlijn schept een algemeen kader waardoor de bestaande bescherming in de lidstaten wordt versterkt of aangevuld, terwijl de lidstaten de vrijheid behouden dit in een nationale context nader en verdergaand in te vullen. Ook met het oog op uitbreiding van de Europese Unie wil de Commissie een goede basis creëren voor een Gemeenschap van respect en verdraagzaamheid.

Dereguleringstoets:

de Nederlandse regelgeving en de ingestelde voorzieningen voor benadeelden passen grotendeels binnen de voorgestelde kaders. Op een aantal punten zal aanpassing van wetgeving noodzakelijk zijn. Het is

belangrijk kritisch te bezien welke consequenties de voorgestelde richtlijn heeft voor de nationale regelgeving.

Nederlandse belangen:

Met uitzondering van de discriminatiegronden leeftijd (waarvoor een wetsvoorstel tot verbod van discriminatie op grond van leeftijd bij de Kamer is ingediend) en handicap (waarvoor een kabinetsbesluit ligt om tot een wetsvoorstel te komen) kent Nederland een hoog niveau van bescherming, neergelegd in de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB), ten aanzien van de in artikel 13 genoemde discriminatiegronden. Maatregelen op dit terrein op Europees niveau dragen bij tot het bevorderen van evenwichtige arbeidsverhoudingen en het tegengaan van sociale uitsluiting. De grondhouding van Nederland tegenover het voorstel en het pakket in zijn geheel is positief. Aandachtspunten voor de Nederlandse optiek betreffen met name discriminatiegronden leeftijd en handicap. Leeftijd en handicap hebben een duidelijk ander karakter dan de overige discriminatiegronden. Onderscheid op grond van leeftijd is in een aantal situaties te rechtvaardigen, bijvoorbeeld ter bescherming van de gezondheid en veiligheid van jongeren of van oudere werknemers. Voor werknemers met een handicap is het soms noodzakelijk dat de werkgever extra voorzieningen treft. Zonder deze extra voorzieningen, die strikt genomen een ongelijke behandeling inhouden, kan er immers geen sprake zijn van een gelijke toegang tot werk. Er zijn echter enige punten die nadere studie vereisen:

- Zo gaat de voorgestelde richtlijn op een aantal onderdelen verder dan onze (bestaande en voorgenomen) regelgeving, met name op het terrein van leeftijd en handicap. Het voorstel van de Commissie beslaat bijvoorbeeld het gehele terrein van de arbeid, nl. de toegang tot arbeid en opleiding en de arbeidsvoorwaarden (waaronder beloning, promotie en ontslag), terwijl het wetsvoorstel inzake leeftijdsdiscriminatie geen betrekking heeft op arbeidsvoorwaarden en ontslag. In de «Proeve van Wet houdende een verbod tot het maken van ongerechtvaardigd onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte» is tevens het onderwerp scholing niet opgenomen. Daarnaast speelt mee dat de gronden leeftijd en handicap een ander karakter hebben, zodat daarmee voldoende rekening moet worden gehouden.
- Ook valt op dat het richtlijn voorstel enkele nieuwe elementen introduceert die op dit moment nog niet bestaan voor de discriminatiegrond geslacht. De vraag is hoe zich dit verhoudt tot de in EU-normen neergelegde bescherming tegen discriminatie op grond van geslacht.
- Een gevoelig punt is de onderlinge verhouding en afbakening tussen het recht op gelijke behandeling, zoals neergelegd in de voorstellen van de Commissie, en de bescherming van andere grondrechten op nationaal niveau. Het gaat hierbij o.a. om grondrechten zoals «de «vrijheid van godsdienst en levensovertuiging» en het «recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer», alsmede de positie van het bijzonder onderwijs. De verhouding tussen het grondrecht van gelijke behandeling en andere grondrechten is op nationaal niveau in de Algemene wet gelijke behandeling geregeld. Daarnaast zijn het geestelijk ambt en de rechtsverhoudingen binnen kerkgenootschappen uitgesloten van de toepassing van de AWGB.
- Tenslotte dient het aspect van omkering van de bewijslast nader bestudeerd te worden.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG):

Nederlandse regelgeving bevindt zich – met uitzondering voor wat betreft de gronden leeftijd en handicap – grotendeels binnen de kaders die het voorstel van de Europese Commissie biedt. De ICER zal worden verzocht om een spoedadvies voor alle juridische aspecten van het voorstel. Een

eerste inventarisatie van mogelijke consequenties voor Nederland is opgenomen onder het kopje «Nederlandse belangen».

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

Het EP wordt, conform artikel 13 EG-verdrag, geraadpleegd.

Fiche 9 (gelijke behandeling afstamming)

Titel: Voorstel voor een richtlijn van de Raad houdende tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming

Nummer van het Commissiedocument:

COM (1999) 566 def.

Eerstverantwoordelijke ministerie:

SZW i.s.m. BZK,
i.o.m. BZ, JUS, VWS,
OCW, FIN, EZ

Behandelingstraject in Brussel:

Via Raadswerkgroep Sociale Vraagstukken en Sociale Raad.

Consequenties voor EG-begroting in Euro (per jaar):

geen

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De Commissie heeft op 25 november 1999 een drietal voorstellen vastgesteld ter implementatie van artikel 13 VEG: de onderhavige richtlijn die gericht is op gelijke behandeling ongeacht ras of etnische herkomst, een algemene richtlijn gelijke behandeling in werkgelegenheid en beroep en een ondersteunend actieprogramma ter bestrijding van discriminatie in het algemeen. Het onderhavige voorstel geeft een minimumkader voor het verbod op directe of indirecte discriminatie op grond van ras of etnische herkomst c.q. de eerbiediging van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische herkomst in alle lidstaten van de Europese Unie. De richtlijn heeft een breed toepassingsgebied. Onder de materiële werkingssfeer van het Commissievoorstel vallen arbeid, sociale bescherming, sociale zekerheid, sociale voordelen, onderwijs en de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten. De richtlijn houdt geen verbod in op verschillen in behandeling op grond van nationaliteit. Dat aspect wordt geregeld in afzonderlijke artikelen van het Verdrag (de artikelen 12 en 39). De lidstaten moeten op grond van de richtlijn het beginsel van gelijke behandeling effectueren door o.m. te voorzien in rechtsmiddelen voor benadeelden, omkering bewijslast, bescherming tegen represailles, zorgen voor bekendheid van anti-discriminatieregels, stimuleren van de sociale dialoog en in het instellen van onafhankelijke organen voor de bevordering van het beginsel van gelijke behandeling. Aan de lidstaten wordt de vrijheid gelaten om positieve actie-maatregelen te nemen.

Subsidiariteitstoets, deregulering:

Subsidiariteits- en proportionaliteitstoets: positief; alle (huidige) lidstaten kennen een verbod op rassendiscriminatie, doch toepassingsfeer, inhoud en mogelijkheden lopen nationaal uiteen. De voorgestelde richtlijn schept een algemeen kader waardoor de bestaande bescherming in de lidstaten wordt versterkt of aangevuld, terwijl de lidstaten de vrijheid behouden dit in een nationale context nader in te vullen. Ook met het oog op uitbreiding van de Europese Unie wil de Commissie een goede basis creëren voor een Gemeenschap van respect en verdraagzaamheid voor raciale en etnische verscheidenheid.

Dereguleringsstoets:

de Nederlandse regelgeving en de ingestelde voorzieningen voor bena-
deelden passen grotendeels binnen de voorgestelde kaders.
Desondanks is het belangrijk kritisch te bezien welke consequenties de
voorgestelde richtlijn heeft voor de nationale regelgeving.

Nederlandse belangen:

Nederland kent een hoog beschermingsniveau, neergelegd in de Alge-
mene wet gelijke behandeling (AWGB), en heeft belang bij het op Euro-
pees niveau vaststellen van een minimumniveau. Gelijke behandeling
draagt bij aan de integratie van etnische minderheden in de samenleving
en het bevorderen van sociale samenhang. Nederland is gebaat bij een
Gemeenschap die ook streeft naar sociale samenhang en respect en
verdraagzaamheid voor raciale en etnische verscheidenheid en bovendien
belang hecht aan het voorkomen van sociale uitsluiting en de bevordering
van economische zelfstandigheid.

Er zijn echter enige punten die in het licht van de Nederlandse wetgeving
nadere studie vereisen:

- Zo dient het aspect van omkering van de bewijslast nader bestudeerd
te worden.
- Een gevoelig punt is de onderlinge verhouding en afbakening tussen
het recht op gelijke behandeling, zoals neergelegd in de voorstellen
van de Commissie, en de bescherming van andere grondrechten op
nationaal niveau. Het gaat hierbij o.a. om grondrechten zoals «de
«vrijheid van godsdienst en levensovertuiging» en het «recht op
eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer», alsmede de positie van
het bijzonder onderwijs. De verhouding tussen het grondrecht van
gelijke behandeling en andere grondrechten is op nationaal niveau in
de AWGB geregeld.

*Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale
overheden (betrokkenheid IPO/VNG):*

Nederlandse regelgeving bevindt zich grotendeels binnen de kaders die
het voorstel van de Europese Commissie biedt. De ICER zal worden
verzocht om een spoedadvies voor alle juridische aspecten van het voor-
stel. Een eerste inventarisatie van consequenties voor de Nederlandse
regelgeving is opgenomen onder het kopje «Nederlandse belangen».

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

Het EP wordt, conform artikel 13 EG-verdrag, geraadpleegd.

Fiche 10 (Actieprogramma bestrijding discriminatie)

*Titel: Actieprogramma van de Gemeenschap ter bestrijding van
discriminatie 2001–2006*

Nummer van het Commissiedocument:

COM (1999) 567 def.

Eerstverantwoordelijke ministerie:

SZW i.s.m. BZK,
i.o.m. BZ, JUS, VWS,
OCW, FIN, EZ

Behandelingstraject in Brussel:

Via Raadswerkgroep Sociale Vraagstukken en Sociale Raad.

Consequenties voor EG-begroting in Euro (per jaar):

ca. 13 miljoen euro

ca. 17 miljoen euro

ca. 18 miljoen euro

ca. 19 miljoen euro

ca. 18 miljoen euro

ca. 19 miljoen euro

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De Commissie heeft op 25 november 1999 een drietal voorstellen vastgesteld ter implementatie van artikel 13 VEG: een specifieke richtlijn (specifiek t.a.v. ras of etnische afstamming), een algemene richtlijn gelijke behandeling in werkgelegenheid en beroep en het actieprogramma. Het actieprogramma dat ter ondersteuning dient van de twee richtlijnen heeft drie principiële doelen. Deze doelen zijn:

- Ondersteuning bij de analyse en de evaluatie van de omvang en de aard van discriminatie in de Gemeenschap en de effectieve maatregelen om dit te bestrijden;
- Mogelijkheden te scheppen voor de actoren in de Lidstaten en op Europees niveau die zich inzetten voor de bestrijding van discriminatie;
- Bekendmaking en verspreiding onder mensen uit de praktijk en opiniemakers van de waarden en de praktijken die aan de basis liggen van de bestrijding van discriminatie.

Om deze doelen te bereiken is het programma verdeeld in drie elementen, waarbij rekening is gehouden met de verschillende niveaus van ervaring bij de bestrijding van de verschillende soorten van discriminatie. Deze elementen zijn:

- verbetering van het inzicht in onderwerpen gerelateerd aan discriminatie door betere kennis en kwantificering en door evaluatie van de doeltreffendheid van beleidslijnen, wetgeving en praktijken;
- ontwikkeling van het vermogen van de actoren om discriminatie effectief aan te pakken, onder andere door bevordering van de maatschappelijke dialoog als een noodzakelijk fundament voor de beleidsontwikkeling op Europees niveau. Dit omvat enerzijds de ondersteuning van transnationale uitwisseling van informatie en goede praktijken tussen de actoren op basis van de ervaringen die momenteel al in de Lidstaten worden opgedaan. De Gemeenschap zal alleen steun verlenen aan de elementen die rechtstreeks verband houden met transnationale uitwisseling. Anderzijds biedt dit deel ook de mogelijkheid financiële steun te verlenen aan grote netwerken van Europese organisaties zodat deze doeltreffend kunnen bijdragen aan het proces van beleidsontwikkeling op het gebied van non-discriminatie;
- in het bijzonder de vergroting van het bewustzijn om de Europese dimensie in de strijd tegen discriminatie te benadrukken en de resultaten van het programma breed bekend te maken. Dit houdt in mededelingen, publicaties, campagnes, conferenties en evenementen ter ondersteuning van de uitvoering van de communautaire wetgeving en beleidslijnen inzake discriminatie. Om de publieke opinie in het algemeen te beïnvloeden zal het programma zich concentreren op de bewustmaking van de opiniemakers met het oog op het stimuleren van verandering in de maatschappij.

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Subsidiariteits- en proportionaliteitstoets: positief; alle (huidige) lidstaten kennen een verbod op discriminatie, doch toepassings sfeer, inhoud en mogelijkheden lopen uiteen. Het voorgestelde actieprogramma dient ter ondersteuning van de twee nieuwe richtlijnvoorstellen (zie fiches 8 en 9) die een algemeen minimumkader scheppen waardoor de bestaande bescherming in de lidstaten wordt versterkt of aangevuld, waarbij lidstaten ruimte behouden dit in een nationale context nader en verdergaand in te vullen. Het actieprogramma dient ter ondersteuning en niet ter vervanging van maatregelen op lokaal, regionaal en nationaal niveau. De primaire verantwoordelijkheid blijft bij de lidstaten. Ook met het oog op uitbreiding van de Europese Unie wil de commissie een goede basis creëren voor een Gemeenschap van respect en verdraagzaamheid.

Nederlandse belangen:

Het actieprogramma kan bijdragen om het anti-discriminatie beleid van Nederland verder bekend te maken en te ondersteunen. De samenhang tussen het programma en andere beleidslijnen, instrumenten en acties op het gebied van werkgelegenheid, gelijke behandeling van vrouwen en mannen, sociale integratie, onderwijs, opleiding en jeugd is hierbij essentieel.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG):

Niet van toepassing.

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

Het EP wordt, conform artikel 13 EG-verdrag, geraadpleegd.

Fiche 11 (Voedselveiligheid)

Titel: Witboek over Voedselveiligheid

Nummer van het Commissiedocument:

COM(1999) 719 def.

Eerstverantwoordelijke ministerie:

LNV i.s.m. VWS,
i.o.m. BZ, EZ, VROM

Behandelingstraject in Brussel:

Het Witboek is in de Landbouwwraad van 24 januari 2000 gepresenteerd en zal in verschillende andere raden en raads werkgroepen aan de orde komen. De Lidstaten dienen uiterlijk eind april een reactie aan de Commissie te geven betreffende de EVA. Nederland zal in zijn reactie ook op de andere aspecten van het Witboek ingaan. De besluitvorming over de ruim 80 voorstellen die in het Witboek staan aangekondigd zal, voor zover het geen uitvoeringsbevoegdheden van de Commissie betreft, waarschijnlijk voor het merendeel via de Landbouwwraad en in co-decisie met het EP worden afgerond. Er is een groep «Vrienden van het Voorzitterschap» in het leven geroepen om de besluitvorming coherent voor te bereiden.

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):

Later bij concrete voorstellen te bezien

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Inleiding

Het Witboek is het vervolg van het Groenboek Levensmiddelenrecht dat de Commissie in mei 1997 heeft gepubliceerd. Het Witboek gaat in op de vorming van een Europese voedselveiligheidsautoriteit (EVA), de uitgangspunten van voedselveiligheidsbeleid en een ambitieuze planning voor het formuleren en indienen van voorstellen (regelgeving). De Lidstaten en andere betrokken partijen wordt gevraagd voor eind april een reactie aan de Commissie te geven ten aanzien van de vorming van de EVA.

De Commissie motiveert het uitbrengen van dit Witboek door te verwijzen naar het belang voor de volksgezondheid en bescherming van de consument, het functioneren van de interne markt en het economische belang van de levensmiddelensector. Daarnaast is het herstel van het vertrouwen van de consument in de voedselveiligheid, na de BSE- en dioxine-crisis, absoluut noodzakelijk. In het Witboek geeft de Commissie aan op welke wijze hieraan in haar visie invulling kan worden gegeven.

Europese voedselveiligheidsautoriteit (EVA)

De Commissie geeft de nieuwe instantie een rol bij risico-analyse; risico-beoordeling en risicocommunicatie.

M.b.t. *Risicomanagement* (denk daarbij aan regelgeving en controle/toezicht, incl. het FVO in Dublin) meent de Commissie dat deze een verantwoordelijkheid is van democratisch gekozen instellingen zoals nationale en Europese overheden en -volksvertegenwoordigingen. (Raad, Commissie, Parlement).

Risico-beoordeling dient zo onafhankelijk mogelijk plaats te vinden en de Commissie ziet hier een rol weggelegd voor de nieuwe instantie. Ook *risicocommunicatie* is een taak voor de nieuwe instantie. De nieuwe instantie dient een betrouwbare, *onafhankelijke*, deskundige, *adviserende* instelling met een grote reputatie te worden voor Commissie, Lidstaten en Europees Parlement en legt verantwoording af aan deze partijen. De directeur is eindverantwoordelijk voor de instantie en wordt bijgestaan door een representatief Bestuur. Alhoewel de instantie zwaar zal gaan leunen op de expertise in de Lidstaten, zal het ook een eigen expertise in huis moeten halen. Concrete taken van de instantie zijn: wetenschappelijke advisering, verzamelen en analyseren van informatie (opbouwen wetenschappelijk netwerk), signaleren van nieuwe ontwikkelingen, beheer *early warning systemen (Rapid alert)*, consumentenvoorlichting over voedselveiligheid, adviserend bij crises. De instantie dient gelokaliseerd te worden op een fysiek goed bereikbare plaats en zal vanaf 2002 operationeel moeten zijn.

Voedselveiligheidsbeleid

Uitgangspunten

Het witboek benoemt de volgende uitgangspunten voor het voedselveiligheidsbeleid:

- hoog niveau van volksgezondheid en consumentenbescherming
- integrale keten-benadering, (*farm to table policy*)
- producent is primair verantwoordelijk voor veiligheid producten
- traceerbaarheid van voedingsmiddelen en diervoeder
- coherent, effectief, dynamisch, transparant
- de principes van de risico-analyse, rekening houdend met het voorzorgsbeginsel en andere factoren dan alleen wetenschap (NB M.b.t. het voorzorgsbeginsel heeft de Commissie recent een aparte omvangrijke mededeling uitgebracht.)

Informatieverzameling, analyse en wetenschappelijke advisering

Het Witboek benoemt deze drie elementen als essentieel voor een goed voedselveiligheidsbeleid. Door de vorming van de nieuwe instantie wil de Commissie deze elementen versterken. Echter, ook de huidige structuren zoals het *Joint Research Centre, Scientific co-operation (SCOOP)* en referentielaboratoria dienen versterkt te worden. In het vijfde kaderprogramma voor onderzoek dient geld gereserveerd te worden voor urgent wetenschappelijk onderzoek ten tijde van crises.

Regelgeving

In dit hoofdstuk wordt het belang van een nieuw juridisch kader (*General Food Law*) aangegeven voor een coherente en transparante voedselveiligheidsregelgeving. De eerder genoemde uitgangspunten zullen hierin worden opgenomen. Verder behandelt dit hoofdstuk de verschillende onderwerpen in levensmiddelenbeleid en de noodzaak om met nieuwe initiatieven te komen. Nieuw, maar niet verrassend na de dioxine-crisis, is dat diervoederbeleid als onderdeel van voedselveiligheidsbeleid wordt beschouwd.

Ten aanzien van besluitvormingsprocedures pleit het Witboek voor

verdere vereenvoudiging en «stroomlijning» van het aantal betrokken comités. Met betrekking tot de comitologie verwijst het Witboek naar het nieuwe besluit daarover (meer betrokkenheid van Europees Parlement bij wijziging van wetgeving).

Controle/toezicht

Ten aanzien van controle pleit het Witboek voor een verdere harmonisatie en afstemming van controleactiviteiten met en in de Lidstaten (communautaire controle criteria en richtlijnen).

Consumenten informatie/voorlichting

Het Witboek pleit voor een versterking van de communicatie naar consumenten over voedselveiligheidsrisico's. De overheid heeft hierin de primaire verantwoordelijkheid. Het Witboek gaat niet in op de taak van de overheid in relatie tot de EVA, die zich immers ook met risicocommunicatie zou moeten bezighouden.

Het belang van een transparante en eerlijke informatievoorziening naar de consument via etikettering en reclame wordt onderstreept, met name gezien nieuwe ontwikkelingen als biotechnologie en *functional foods*. De Commissie zal hiertoe met initiatieven komen.

Internationale dimensie

De Europese Unie is 's werelds grootste importeur/exporteur van levensmiddelen. Dit betekent dat het Europese voedselveiligheidsbeleid een belangrijke internationale component moet hebben. De Commissie wil daarom een belangrijke rol blijven spelen in internationale overlegfora zoals WTO/SPS, Codex Alimentarius, OIE, WHO en FAO. Ook bilateraal overleg met derde landen blijft van belang.

Bijlage

In een bijlage beschrijft de Commissie een ambitieus werkplan waarin 84 voorstellen en initiatieven zijn opgenomen. De Commissie wil deze voorstellen verspreid over drie jaar indienen bij Raad en Parlement. De meeste van deze voorstellen zullen in de loop van 2000 worden ingediend. Een groot gedeelte van de voorstellen behoren echter tot de uitvoeringsbevoegdheden van de Commissie en zullen niet het besluitvormings-traject via de Raad doorlopen.

Rechtsbasis van het voorstel:

n.v.t. (er zijn nog geen concrete voorstellen)

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Subsidiariteit en *proportionaliteit*: positief; het is vanwege de interne markt wenselijk en in overeenstemming met het EG-Verdrag (zie art. 3 p en t van het Verdrag van Amsterdam m.b.t. «hoog niveau van bescherming van gezondheid» en «versterking van consumentenbescherming») dat op EU-niveau een initiatief wordt genomen om voedselveiligheid te verbeteren; de richting en concept-maatregelen die de Commissie hiervoor in het Witboek aangeeft lijken proportioneel aan dit doel.

Deregulering: bij dit Witboek nog niet van toepassing, er zijn nog geen concrete voorstellen.

Nederlandse belangen:

De Nederlandse belangen bij dit Witboek zijn grotendeels dezelfde als die van de EU in zijn geheel: volksgezondheid en bescherming van de consument, het functioneren van de interne markt en het economische belang van de levensmiddelensector.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG)

Later bij concrete voorstellen te bezien.

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

De uit het Witboek voortvloeiende voorstellen zullen voor een deel Art. 152 EG Verdrag als rechtsbasis hebben, waarbij co-decisie van toepassing is. Ook zijn er een aanzienlijk aantal maatregelen die tot de uitvoeringsbevoegdheden van de Commissie behoren.